

Григорій Гавриленко. "Оголена".

Згадано, що скарбни-
цю світового мистецтва скла-
дають зображення ідеальних форм ого-
леного людського тіла часів давньої Греції та Риму,
вітатні ікони XV ст. роботи ван Ейкв, довершений
образ Венери у творах італійських ренесансних ма-
лярів, картини Енгра XIX та європейських майстрів
XX століття.

Акт став обов'язковим предметом у програмі
навчання професійних художників ще з XVII ст., коли
в Італії постала перша Академія мистецтв. Дотепер
кожний митець набуває вправності і засвоює абет-
ку образотворчості, змальовуючи живу оголену на-
туру. Тема оголеної є класичною. Класичною й
вічною. Здавна жінка в мистецькому творі була
уособленням ідеалу, символом життя й найвищих
проявів гармонії. Образ жінки і сьогодні є яскра-
вим втіленням фізичної і духовної довершеності,
апофеозом краси.

Виставка "Акт. Оголена в мистецтві" має на меті
ознайомити глядачів з одним із центральних мис-
тецьких жанрів, водночас подає розмаїття творчих
манер та технік. Слід зазначити, що тут кожний знай-
де для себе твори відповідно до власних естетич-
них уподобань: від традиційних до авангардних.

Ця жінка - богиня? Ця богиня - земна жінка?

Молочий Буквицець №42 . 4.06.1997

Чернівецький художній музей демонструє виставку "Акт. Оголена в мистецтві". Живопис, графіка та скульптурні твори вперше знайомлять з цим класичним жанром образотворчого мистецтва.

Протягом майже усього XX століття, а саме від 1917-го до 90-х років відвідувачі мистецьких виставок майже не мали шансів зустріти картини із зображенням оголеної людської постаті. У добу соцреалізму цей жанр образотворчого мистецтва не набув розвитку.

Тетяна ДУГАЄВА, мистецтвознавець

Кому імпонує споглядання натуралістично зображе-
ної моделі, запам'ятає "Ранок" К.Ломикіна. Процес
спілкування з мистецьким твором, вміння відчути
образ є насамперед роботою душі, яка вимагає інтуї-
тивних та інтелектуальних зусиль. Краса - це рідкісне
чудо. Як щасливий випадок, вона трохи відкриваєть-

Олександр Литвинов. "Літо".

ся і на нашій виставці.

Красу величю й досконалу творить гіпно-
тично точною лінією Г.Гавриленко. Саме з його твору
"Дівчина", який репродуковано на афіші виставки,

починається знайомство з експозицією. Лінійний
рисунок в "Оголеній" митець увиразноє сріблястим
цвітом, який утворює довкола фігури прозорий чарів-
нопрямий простір. В артистично витончених
рисунок Маріани Супрович лінія також виступає як
основний виражальний засіб. Художниця оспівує по-
етизовану чуттєвість.

У центрі уваги - графіка й пластика скульпторів
І.Салевича, В.Гамалія та С.Вірсти. У рисунку Гамалія
"Модель" - монументальний, позбавлений баналь-
ності образ. Його вирізняють конструктивно вияв-
лені об'єми, утворений жорсткою лінією чіткий кон-
тур. "Прекрасна Дама" Салевича - зваблива і хтива
Венера. Її нагота невразлива, вона не боїться бути
відвертою, адже є створеною для кохання, земних
радість і втіх. Салевич-скульптор виступає як ав-
тор твору "Муза". Ця авангардна експресивна пла-
стика немов акумулює могутню енергію творчості
й життєдайну силу буття. Концентрованого виразу
мистецької ідеї прагне С.Вірста. Митець успішно зас-
воює сучасні прийоми умовності у скульптурному
творі.

Лаконізм, спрощення форми, знаковість - лише
деякі ознаки малої графіки О.Криворучка. Кожний з
його аркушів є віртуозним втіленням чарівного об-
разу - замріяного і цнотливого. У кольоровому
офорті "Венера" роботи О.Любківського глядача
полонить висока майстерність виконання і передусім
інтимна й лірична краса жінки, яка проглядає із
марева напівпрозорого драпірування. Дотепні та
влучні образи створюють І.Балан у серії книжкових
знаків, Т.Покотило у розписах по шовку, Я.Заяць у
відомій афіші до спектаклю "Декамерон".

Самоцінність оголеного тіла як предмета мис-
тецтва стверджується в поданих на виставці живо-
писних творах. Від часу створення картини Рауше-
ра "Оголена з папугою" минуло майже 100 років.
Вона є прикладом академічного вирішення теми
початку XX століття. Сучасна малярство Буковини

Петро Яковенко "Акт. Східний мотив".

представлене відомими іменами. У постмодерні-
стських творах Ірини Каленик "Лежача" та "Парад
часів" відчутний відгомін французького мистецтва,
яке творчо переосмислюється авторкою.

Поетична композиція "Ранок" Тишаєє очевид-
ним успіхом А.Присяжнюка. Вона випромінює
відчуття неймовірної насолоди від миттєвого доти-
ку до чарівного світу, який повнить незбагненна аура
пахощів квітів і легкого подуву духмяного повітря.
Тут панує велична і втаємничена постать жінки, яка
лежить. А ще - шляхетно вишневі драпірування, чор-
ний кіт і загадковопрозорий простір. Хвилює у творі
емоційна рухливість, ~~настає~~ яка виникає через
взаємодію узгоджених протилежностей - відчуття
ірреальності узагальненого образу та конкретності
життєвих переживань. Замислилось: ця жінка - бо-
гиня? Ця богиня - земна жінка?..

Акт "Натурниця" роботи Наталії Кошелюк - точ-
ний "портрет тіла", тіла зовсім не ідеального і не
величного. Таким свідомим прийомом художниця
розв'язує проблеми психологічного і життєвого
плану. За традицією, зображення оголеної жінки
пов'язується з давніми міфами. Згадані графічні і
скульптурні твори оспівують богиню кохання воло-
дарку природи Венеру та божественне кохання Зев-
са-Лебеда й царівни Леда. До античних міфів і ро-
мантичних легенд звертається також живописець
О.Литвинов. У його творах "Викрадення Європи" і
"Літо" життя жінки в природі та самої природи за-
ворюють сюрреалістичними відчуттями, казковим
чародійством та пригодницькою загадковістю.

Гідним втіленням теми витонченої гармонії і
грації є акти П.Яковенка. Його жінки - сама доско-
налість. Їх постави благородні й величні ("Акт.
Східний мотив"). Їх відверта пристрастність незба-
гнено узгоджується із стриманою суворістю ("Ого-
лена").

Виставка "Акт. Оголена в мистецтві" чекає на
шанувальників прекрасного.

Криворучка